

۱۴۱۹/۱۵

مجموعه مقالات منتخب در حقوق تجارت بین الملل

دکتر هادیون مافی
دانشیار دانشگاه اراک - فقهایی و خدمات اداری

مجمع علمی و فرهنگی مجید

سرشناسه : مافی، همایون
عنوان و نام پدیدآور : مجموعه مقالات منتخب در حقوق تجارت بین الملل /
تألیف همایون مافی.
مشخصات نشر : تهران: مجد، ۱۳۹۵.
شابک : ۹۷۴-۶۰۰-۱۹۳-۶۵۷-۹
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : حقوق تجارت -- مقاله ها و خطابه ها
موضوع : حقوق بین الملل خصوصی -- حقوق تجارت
رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ ک۱۰۰۵/م۲۳
رده بندی دیویی : ۳۴۱/۷۵۳
شماره کتابشناسی ملی : ۴۲۷۸۸۰۷

هر گره که در کتاب یا قسمتی از کتاب بدون اجازه پدیدآورنده، یا ناشر خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
موارد تخلف را به دفتر مرکزی «مجد» گزارش فرمایید.

مجموعه مقالات منتخب در حقوق تجارت بین الملل

دکتر همایون مافی

انتشارات مجد

چاپ اول: ۱۳۹۲ تعداد: ۵۰۰ نسخه

حق چاپ، محفوظ و منحصراً «مجد» است.

دفتر مرکزی: مجد:

تهران، میدان انقلاب، تقاطع خیابان وحید نظری و ۱۲ فروردین پلاک ۱۰۸

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۰۰۰۰۲ - ۶۶۹۶۳۳۸۶

شابک: ۹۷۴-۶۰۰-۱۹۳-۶۵۷-۹

SBN: 978-600-193-657-9

شعبه فروردین: خیابان ۱۲ فروردین، مقابل تعزیرات، پلاک ۲۸۳، طابعمرم: ۶۶۴۹۰۹۹۸

شعبه اردیبهشت: خیابان اردیبهشت (منیری جاوید)، تقاطع شهدای ژاندارمری، پلاک ۱۲، ۶۶۴۸۶۸۷۴

www.majdlaw.ir

E-mail: majdlaw92@gmail.com

سیستم اشتراک پذیری «مجد»:

ارسال پیامک حاوی نام و نام خانوادگی و شغل (در صورت تمایل) به شماره ۰۲۱۶۶۴۹۰۹۹۸

فصلنامه حقوقی مجد با ارائه مقالات اساتید مبرز حقوق کشور بطور منظم منتشر می شود.

فهرست مطالب

۹	دیباچه
۱۱	گفتار اول: حقوق تجارت بین الملل
۱۳	خصیصه‌های اسنادی و ضمانتی اعتبار اسنادی تضمینی در حقوق تجارت بین الملل
	دکتر همایون مافی
	مهدی فلاح
۳۲	تحلیلی بر مطالبه من غیرحق و امکان جلوگیری از آن در ضمانتنامه عندالمطالبه
	دکتر همایون مافی
	مهدی فلاح
۵۴	بررسی تطبیقی وصف تردیدی در اسناد تجاری با اصل استقلال در اعتبارات اسنادی
	دکتر همایون مافی
	دکتر راضیه عبدالصمدی
۸۱	حقوق بانک گشاینده اعتبار اسنادی در فرض تقلب ذینفع
	دکتر همایون مافی
	راضیه عبدالصمدی
۱۰۰	مقایسه اعتبارات اسنادی تجاری و تضمینی در حقوق تجارت بین الملل
	دکتر همایون مافی
	احمد محسن زاده
۱۲۰	تفسیر اجرای تعهدات قراردادی در کنوانسیون بیع بین المللی ۱۹۸۰
	دکتر همایون مافی
	میثم رامشی
	علی باقری
۱۴۰	اثر بخشی نظام حل و فصل اختلاف در سازمان تجارت جهانی
	دکتر همایون مافی
	محمدجواد حاجی حسینی
۱۶۱	روش‌های پرداخت ثمن در حقوق تجارت بین الملل
	دکتر همایون مافی
	محمود کهنی
۱۸۳	بررسی اختیار ظاهری نماینده در حقوق ایران و اسناد بین المللی
	دکتر همایون مافی
	حسام کدیور

- ۲۰۶..... تحلیل ماهیت حقوقی ضمانتنامه بانکی در حقوق ایران
دکتر همایون مافی
مهدی رحمانی
- ۲۲۷..... مقایسه مقررات UCP 600 و UCP 500
دکتر همایون مافی
سودابه اسدیان
- ۲۵۱..... تاملاتی در باب شروط ثبات در قراردادهای نفتی
دکتر همایون مافی
محمد حسین تقی پور
- ۲۷۳..... گفتمان دوم: حقوق داوری
تحلیلی بر آراء خرد بین داوری دعاوی ایران-آمریکا
دکتر همایون مافی
- ۳۱۷..... دخالت دادگاهها در رسیدگیهای داوری در حقوق ایران
دکتر همایون مافی
جواد پارسا
- ۳۳۷..... مفهوم و قلمرو مسئولیت مدنی دامین
دکتر همایون مافی
سید حسن حسینی مقدم
- ۳۶۳..... حل اختلافات تجاری از طریق داوری برخط
دکتر همایون مافی
حسین کاویار
- ۳۹۳..... اعتبار امر مختوم آرای داوری در حقوق ایران و آمریکا
دکتر همایون مافی
حسین تاری
- ۴۱۲..... تعارض منافع در داوری بین المللی با تاکید بر اصول راهنمای کانون بین المللی و کلا
دکتر همایون مافی
مهدی فلاح

۴۳۱.....	گفتار سوم: حقوق بین الملل خصوصی
۴۳۳.....	قانون قابل اعمال بر تعهدات قراردادی در حقوق اتحادیه اروپا و حقوق امریکا
	دکتر همایون مافی
	محمد حسین تقی پور
۴۶۴.....	تعیین قانون قابل اعمال بر تعهدات غیر قراردادی در مقررہ رم ۲ اتحادیه اروپا
	دکتر همایون مافی
	بررسی تطبیقی قانون حاکم بر قراردادهای الکترونیکی منعقدہ در محیط اینترنت از
۵۱۰.....	منظر نظامهای حقوقی آمریکا، اتحادیه اروپا و ایران
	دکتر همایون مافی
	حسین کاویار
۵۳۷.....	صلاحیت ادگانه ای ایران در قلمرو حقوق بین الملل خصوصی
	همایون مافی
	رشد ادبی فیروز خانی
۵۶۷.....	دادگاه صالح برای رسیدگی به دعوی ناشی از قراردادهای الکترونیکی
	دکتر همایون مافی
	دکتر سام محمدی
	حسین کاویار
۵۹۲.....	اجازة دولت برای ازدواج با بیگانگان
	دکتر همایون مافی
	غلامرضا معصومی آخایی
۶۱۱.....	شناسایی و اجرای احکام خارجی در حقوق ایران
	دکتر همایون مافی
	نسبیه قادری

دیباجه

درویشی و عاشقی به هم سلطانیست
گنجست غم عشق ولی پنهانیست
ویران کردم بدست خود خانه دل
چون دانستم که گنج در ویرانیست

کتاب پیش رو مجموعه اسناد منتخب اینجانب و غالباً با همکاری دانشجویان دوره کارشناسی ارشد و دکترای حقوق خصوصی دانشگاه مازندران است که در زمینه حقوق تجارت بین الملل تا کنون به چاپ رسیده است. حقوق داوری بین المللی و حقوق بین الملل خصوصی خود از زیر شاخه های حقوق تجارت بین الملل و مرتبط با آن است. بدون تردید، مرکز ثقل و هسته اصلی سامانه تجارت بین الملل خرید و فروش کالا بین اشخاص حقیقی و حقوقی و تبادل کالاها و خدمات بین کشورها در ورای مرزهای بین المللی و جغرافیایی است. حقوق تجارت بین الملل را باید نتیجه تکاپوی روز افزون تجارت فرامرزی و آزاد سازی مقررات تجاری کشورها و گرایش غالب به سوی اقتصاد آزاد دانست. در شرایط کنونی حقوق تجارت بین الملل با ایجاد قواعد جدیدی خود بسنده و مستقل در زمینه های تجاری و خصوصی و با آمیزه ای از منابع داخلی و خارجی راه خود را از رشته حقوق بین الملل عمومی که الزاماً ماهیت حاکمیت محور دارد جدا کرده است. یکی از کانون های با اهمیت که نقش عمده ای در تجارت بین الملل بازی می کند شیوه پرداخت در معاملات بین المللی است. در حال حاضر مهمترین و متداولترین روش پرداخت ثمن در مقابل تحویل کالا روش اعتبارات اسنادی است که مشمول مقررات متحد الشکل اعتبار اسنادی می باشد که توسط اتاق بازرگانی بین المللی در سال ۲۰۰۷ تدوین شده است.

عنصر شاخص قراردادهای بین الملل اقامت خریدار و فروشنده در دو کشور مختلف و انعقاد قرارداد در سطح فراملی است. علاوه بر آن محل انعقاد قرار داد و محل اجرای

قرارداد نیز می‌تواند در کشورهای مختلف باشد. طبق بند یک کنوانسیون بیع بین‌المللی «این کنوانسیون ناظر بر قراردادهای بیع کالا بین طرفهائی است که محل تجارت آنها در کشورهای متفاوت با یکدیگر واقع شده باشد مشروط بر اینکه: الف - کشورهای مزبور در زمره کشورهای متعاهد باشند. ب (رعایت) قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی منتهی به اعمال قانون یکی از کشورهای متعاهد گردد.» این امر به نوبه خود معاملات بین‌المللی را از معاملات داخلی جدا کرده و موجب تعارض و تقابل قوانین و مقررات داخلی کشورها را فراهم می‌آورد. عدم آشنایی کامل طرفین معامله با وضعیت اعتباری و با حقوق کشورهای متبوع یکدیگر، فقدان ثبات و نوسانات ارزی، نظارت بر ارز و اقدامات محدود کننده کشورها، قراردادهای بین‌المللی را با چالشها و مخاطرات جدی مواجه می‌سازد. تضمین حقوق طرفین معامله و اجرای صحیح و مطلوب قراردادهای بین‌المللی که مهم ترین ابزار تجارت بین‌الملل محسوب می‌شود در گرو تعیین و تشخیص دادگاه صالح و قانون حاکم بر معاملات بین‌المللی است. در مقایسه با حقوق داخلی قواعد حقوقی حاکم بر حل اختلافات قراردادهای بین‌المللی به دلیل ارتباط احتمالی با چند نظام حقوقی به مراتب پیچیده تر است. حل مشکلات دادگاه صالح و قانون حاکم در حقوق تجارت بین‌الملل هم چنان با توسل به قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی به عمل می‌آید. با این وجود، امروزه اغلب تجار برای حل اختلافات ناشی از تسهیل اجرای قراردادهای بین‌المللی ترجیح می‌دهند به جای مراجعه به مراجع قضایی، حقوق دولتی با تکیه بر داوری بین‌المللی و قضات خصوصی به حل و فصل و فیصله اختلافات خود بپردازند. توافق طرفین بر حل اختلافات به روش مرض الطرفین چه به صورت ترجیح در قرارداد اصلی باشد یا به صورت توافق مستقل برای آنان لازم الاتباع می‌باشد. امید است که با تبیین مضامین متنوع حقوق تجارت بین‌الملل می‌پردازد ضمن ارتقای این دانش به خردمندی و خرسندی دانشجویان این رشته بیفزاید. از آقای سید عباس حسینی نیک مدر محترم انتشارات مجد که امکان چاپ این اثر را فراهم کردند و نیز همکاران ایشان سرکار خانم رحمانی و آقای سلیمانی سپاسگزاری به عمل می‌آید.